

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 138/21
30.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Владиславе Милићевић, председника већа, Весне Матковић и Јасне Беловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., кога заступа пуномоћник Владимир Р. Матић, адвокат из Београда, ул. 11. Крајишке дивизије бр.52д, против туженог “Инсајдер тим” д.о.о. Београд, ул. Теразије бр. 5/7 и ББ из ..., ул. ..., које заступа пуномоћник Борис Богдановић, адвокат из Београда, улица Сремска бр. 9, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 4/19 од 22.1.2021. године, исправљеној решењем истог суда ПЗ 4/19 од 6.5.2021.године, у седници већа одражној дана 30.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 4/19 од 22.1.2021. године, исправљена решењем истог суда ПЗ 4/19 од 6.5.2021.године, у ставу четвртом изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени Инсајдер тим д.о.о из Београда да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде права на достојанство личности исплати износ од 120.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 22.1.2021.године па до исплате, у року од 15 дана.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 4/19 од 22.1.2021. године, исправљена решењем истог суда ПЗ 4/19 од 6.5.2021.године у ставовима првом, другом, преосталом делу става четвртог, седмом и осмом изреке.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 4/19 од 22.1.2021. године, исправљеном решењем истог суда ПЗ 4/19 од 6.5.2021.године, ставом **првим** изреке, дозвољено је

субјективно преиначење тужбе од 30.10.2020.године. Ставом **другим** изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено да је тужени Инсајдер тим д.о.о, објављивањем текста на порталу Informer.rs од ... године са насловом “...” и дела текста “Бахата прослава 18. рођендана Двери оличење је несређеног менталног склопа и циркусантског карактера АА” и дела текста “овај дволични и лабилни циркусант..”, повредио тужиочево право на достојанство личности. Ставом **трећим** изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу у којем је тражио да суд утврди да је тужени ББ објављивањем текста на порталу Informer.rs и то текста од ...године са насловом “...” и дела текста “Бахата прослава 18. рођендана Двери оличење је несређеног менталног склопа и циркусантског карактера АА” и дела текста “овај дволични и лабилни циркусант..”, повредио тужиочево право на достојанство личности. Ставом **четвртим** изреке, делимично је усвојен тужбени захтев за накнаду штете и обавезан тужени Инсајдер тим д.о.о да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде права на достојанство личности исплати износ од 200.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 22.1.2021.године па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде. Ставом **петим** изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца преко досуђеног, а до траженог износа, за износ од још 100.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 22.1.2021.године па до исплате као неоснован. Ставом **шестим** изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу у којем је тражио да се обавезе тужени ББ да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде права на достојанство личности солидарно са туженим Инсајдер тим д.о.о исплати износ од 300.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 22.1.2021.године па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде. Ставом **седмим** изреке, обавезан је тужени ББ, као одговорни уредник, да о свом трошку јавно објави правноснажну судску одлуку и то увод и изреку пресуде без икаквог коментара и без одлагања, на порталу www.informer.rs. Ставом **осмим** изреке, обавезују се тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 82.600,00 динара са законском затезном каматом од дана наступања услова извршности до исплате, све у року од 15 дана.

Против наведене пресуде, тужени су благовремено изјавили жалбу, побијајући је у ставовима првом, другом, четвртном, седмом и осмом изреке, из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде у ожалбеном делу сходно чл.386 ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд је нашао да је жалба тужених делимично основана.

У спроведеном поступку, првостепени суд није учинио ниједну од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1-3,5,7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни ону из тачке 12 истог става, на коју се неосновано указује жалбом, јер је побијана пресуда са јасним и непротивуречним разлозима о свим битним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању, дана ... године на интернет порталу www.informer.rs, чији је издавач тужени “Инсајдер тим” д.о.о. Београд, објављен је текст под насловом: “...”, у оквиру кога је објављена и фотографија тужиоца, као и

поднаслов: “Бахата прослава 18. рођендана Двери оличење је несређеног менталног склопа и циркусантског карактера АА”. У наведеном тексту се наводи: “АА је ексклузивну журку поводом 18. рођендана Двери организовао у једном од најскупљих и најлуксузнијих клубова “...” на Према речима саговорника Телепромотера који је био на журци, гости нису морали ништа да плаћају, јер је све било бесплатно – неограничена храна и неограничена пића. У препуном локалу у срцу Београда није владала “патриотска” атмосфера коју АА просипа наивним гласачима који су га прошле године с разлогом оставили испод цензуса, већ “урбана” музика за “урбану” публику – домаћи поп, рок, страна хаус музика, блуз.... Како каже саговорник портала, на журци су махом били мушкарци, док су жене биле у апсолутној мањини. То се може видети на снимцима који су објављени на Фејсбук страници Двери. Истина је. Скоро сви гости су били мушкарци. Било је само неколико жена у мини сукњицама – каже извор који је присуствовао прослави. Стиче се утисак да су се само мушкарци фоткали, правили селфије и грлили са АА. Журка Двери у луксузном београдском ресторану у срцу Београда у потпуности одудара од поруке коју Двери шаљу током сваке изборне кампање. Ниједна странка десничарске или било које друге идеологије до сада није прославила рођендан на начин на који је то АА организовао – у луксузном локалу са неограниченим пићем и неограниченом храном уз страну хаус музику. Ова журка још један је доказ да АА лаковерној јавности прича једно, док се у позадини ради нешто сасвим супротно. Будући да Двери нису прешле цензус на парламентарним изборима и да су супротно вољи народа угуране у Скупштину, поставља се питање колико је коштала ова луксузна журка и одакле Дверима толики новац? Подсетимо да је рејтинг Двери испод цензуса на око три одсто подршке бирача! Овај дволични и лабилни “десничарски” циркусант, који се за свега неколико месеци боравка у Београду препустио чарима престонице и заборавио на лажне вредности које је раније пропагирао из Чачка, данас тражи од народа Србије да га постави на чело државе. А шта се све на тој журци наручивало и колико је коштало, то је тек за причу. Овај рачун који су платили у Касини прелази пола милиона динара, а на њему има свега – од скупих вина до коктела “sex on the beach”. АА и “секс на плажи” за пола милиона динара! Баш бахато!”. Уз наведени текст објављене су фотографије два рачуна издата од стране привредног друштва ... са седиштем у Београду. На рачунима су појединачно набројана добра као и укупна цена добара и назив купца Српски покрет Двери. Међу странкама није било спорно да је првотужени издавач интернет портала “Информер” на ком је објављен спорни текст, да је у време објављивања спорног текста одговорни уредник био ВВ, а у време пресуђења тужени ББ. Из исказа тужиоца саслушаног у својству парничне странке утврђено је да је тужилац тужбом тражио накнаду штете због претрпљених душевних болова због повреде права на достојанство личности, јер је објављени текст увредљиве и неистините садржине. Из навода тужиоца произлази да се против њега води медијска хајка, посебно од стране туженог Информера, и да тужилац нема никакву могућност да демантује такве наводе. Што се тиче догађаја који је наведен у предметном тексту, истакао је да је то била уобичајена прослава и да су у тексту изнете неистине, односно увреде које немају никакве везе са самим садржајем текста, да је у тексту представљен као “поремећена особа, циркусант” те да такви наводи утичу на његову политичку каријеру јер је представљен у негативном светлу код грађана и бирача. Навео је да га поводом спорног текста нико није контактирао, као и да тужилац није тражио деманти јер туженог не сматра медијем већ страначким гласилом. По наводима тужиоца наслов текста је увредљив, а садржај текста нетачан, и истим се инсинуира да се ради о некавој “геј журци”, те да се не зна одакле је све то

плаћено. Наведени текст су прочитали његови родитељи, супруга и деца. Тужилац је навео да је прослава финансирана са рачуна странка и иста је представљала једну врсту промоције. За тужиоца је посебно увредљива изјава да је он особа несређеног менталног склопа и циркузантског карактера. Из исказа сведока ВВ, који је у тренутку објављивања текста од ... године био одговорни уредник, утврђено је да је предметни текст пренет са портала “Телепромтер” те да се није радило о ауторском тексту, већ о пренетом тексту што је и наведено у предметном објављеном тексту од 28.7.2018.године. Навео је да је могуће да је промењен наслов објављеног текста али да о томе нема сазнања. Суд је поклонио веру исказу тужиоца имајући у виду да током поступка од стране тужених није предочен други доказ који би наводе из исказа тужиоца довео у сумњу. Није поклонио веру исказу сведока ВВ у делу у коме је навео да је у конкретном случају истоветан текст прво објављен на порталу “Телепромтер” и да је као такав само даље преузет, јер у току поступка није достављен доказ о тврдњи да је истоветан текст био прво објављен на порталу “Телепромтер”. Такође, преношење туђег текста који садржи недопуштене тврдње не чини објављивање текста допуштеним јер је преношење туђе недопуштене тврдње исто што и сопствене недопуштене тврдње у случају да се штетник ни на који начин није дистанцирао од објављене туђе информације. Тужени није пружио доказ да је са дужном пажњом проверио објављену информацију.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби чл. 8, 9, 79 ст. 1 и 2, 112 ст.1, 113 и 114 Закона о јавном информисању и медијима и чл. 10 Европске конвенције о људским правима, нашао да су испуњени услови за одговорност тужених, одлучивши као у ожалбеним деловима пресуде. По налажењу простепеног суда, сукоб између права да се не повреди част, углед, приватност и права на слободу изражавања постоји управо када се објављеном информацијом наруши нечија част или углед, нечија приватност или идентитет. У масмедијима правом на част је човек заштићен од нечовечног третирања, а право на угледга штити од стварања погрешне представе о њему. Основни видови повреде права на част и углед су увреда и клевета, при чему је увреда напад на људску част којом се изражава презир према некоме, ниподаштавање и омаловажавање, а клевету пак чини онај ко за другога износи или преноси нешто неистинито што може шкодити његовој части и угледу. Ако објављивање информације представља увреду или клевету тада информација поседује лезиону способност (способност за повреду). Да би постојала повреда права на част и углед, односно да би информација поседовала лезиону способност, потребно је буду испуњени следећи услови: препознатљивост субјекта информације, лична погођеност субјекта информације и непропорционалност информације, при чему је неистинитост информације заједнички услов за повредивост права на идентитет и за повреду права на част и углед у виду клевете. Ценећи најпре допуштеност објављених информација и то кроз садржину текста, суд је стао на становиште да су у конкретном случају повређена права личности тужиоца, његово достојанство, част и углед, јер су информације у њима објективно увредљиве.

По налажењу првостепеног суда, имајући у виду утврђено чињенично стање испуњени су услови за одговорност прописани одредбама Закона о јавном информисању и медијима, с обзиром да су објављене информације лезионо подобне да повреде тужиочеву част и углед. У наведеном тексту, као и у самом наслову и поднаслову изнету су тврдње које су по налажењу суда такве да код просечног читаоца

не могу, а да не изазову крајње негативну оцену онога на кога се та информација односи, и то навод да на предметној прослави није владала “патриотска” атмосфера за коју је заслужан организатор прославе” овде тужилац, да су због “бахатог понашања тужиоца гласачи Српског покрета Двери оставили с разлогом испод цензуса” наведену политичку организацију, “да предметна прослава одудара од политике наведене политичке организације”, “те да ниједна политичка организација десничарског опредељења до сада није организовала прославу на начин како је то организовао тужилац”, да је описана прослава доказ да тужилац “лаковерној” јавности говори супротно од оног што спроводи у дело, да је тужилац као председник наведене политичке организације “Дволична и лабилна особа, као и десничарски циркусант”, те да је споран извор средстава којима је плаћена наведена прослава” а сам текст прати и крајње увредљиви наслови. Овако изнете тврдње, кроз сугестивне и сензационалистичке наслове, јавности су презентоване као проверене и поуздане информације добијене од поузданих извора туженог, те као такве код просечног читаоца не остављају простор за сумњу. Оно што изнете тврдње у тексту чини подобним да повреди част и углед тужиоца јесте и препознатљивост субјекта информације, те да оне и лично погађају тужиоца. Недопуштеном односно подобношћу да се наведеним информацијама нанесе штета огледа се и у могућности да се поводом исте ствари, објави информација и без повреде части и угледа тужиоца. Интерес јавности могао је да се оставри и објављивањем које не повређују, односно повређују у мањој мери од конкретног. Приликом одлучивања првостепени суд је имао у виду да је тужилац, који обавља јавну функцију, морао бити спреман да трпи јавну критику, али са друге стране критика мора бити прихватљива у смислу одсуства увредљивих судова.

Првостепени суд је оценио да је објављивањем оваквог текста, првотужени као издавач интернет портала www.informer.rs причинио штету тужиоцу која се огледа у повреди части и угледа јер је неистинитим, непотпуним и тендециозним информацијама створена погрешна представа о њему као “бахатом, лабилном и лицемерном човеку, човеку проблематичног менталног склопа и карактера, који је против своје државе, користољубив, љубитељ истог пола”, што је свакако повредило част тужиоца и довело до тога да он буде изложен осуди и сумњичењу околине чиме је повређен његов углед. Објављивањем текста створена је погрешна представа о њему, као човеку који егзистира у политичком животу РС као “неморална, лицемерна и ментално девијантна личност, иза које личност стоји сумњив новац и издајнички интереси”.

Приликом доношења одлуке у овој правној ствари суд је имао у виду да је тужилац активни учесник у политичком и јавном животу РС дужан трпети већу изложеност критикама. Међутим, критика мора бити прихватљива у смислу одсуства нетачно изнетих информација и увредљивих вредносних судова. Границе прихватљиве критике увек су шире када је циљ критике политичар. Границе критике у тим случајевима су широке, али ни тада нису апсолутне што значи да право на критику није неограничено. Права личности политичара и јавних функционера су суженија него истоврсна права других лица, они морају да толеришу и трпе више него остали. Право на част и углед припада свим грађанима, па сходно томе заштита права на част и углед обухвата и политичаре и јавне функционере чак и када не поступју у приватном својству. Како су зајемчена оба права право на слободу изражавања и право медија са друге стране право на част и углед, то је у конкретног случају с обзиром на то да се

ради о неистиним информацијама правну заштиту због објављивања неистинитих информација и недопуштених информација пружио тужиоцем праву на част и углед као претежнијем праву и одлучио као у ставу другом изреке.

Имајући у виду да је тужиоцу објављивањем напред наведених информација причињена нематеријална штета, то је првостепени суд одлучујући о висини те накнаде полазећи од одредбе члана 200 Закона о облигационим односима ценио околности конкретног случаја ради индивидуализације накнаде нематеријалне штете и то да је тужилац дугогодишњи професионални политичар због чега је углед и мишљење које друштво има о њему од пресудне важности за његов успех на професионалном плану, да се објављивањем оваквих текстова о њему са тешким оптужбама ствара слика другачије личности, да се ради о медију који је веома посећен, али је исто тако имао у виду чињеницу да тужилац није искористио право на објављивање одговора, као и актуелну судску праксу, односно да висина накнаде која се уобичајно досуђује у случајевима повреде части и угледа и нашао да је правичан износ 200.000,00 динара и одлучио као у ставу четвртом изреке. Приликом доношења одлуке о висини нематеријалне шете суд је имао у виду и циљ коме та накнада служи, сматрајући да је наведени новчани износ правична сатисфакција за претрпљену нематеријалну штету, у складу са одредбом чл. 232 Закона о парничном поступку. Обештећење досуђено у овом износу није извор неоснованог обогаћења нити грађанскоправна казна тужених, већ се на овај начин пружа новчана накнада за трпљење туђе радње и њених последица у виду душевних болова одређеног интензитета и трајања. На тај досуђени износ суд је тужиоцу досудио и законску затезну камату почев од 22.1.2021. године као дана пресуђења па до исплате, сходно одредби члана 277 ЗОО. Преко досуђеног износа, а до траженог одбијен је тужбени захтев, за износ од још 100.000,00 динара као превисоко одмерен и одлучено је као у ставу петом изреке. Првостепени суд је обавезао друготуженог као одговорног уредника да о свом трошку јавно објави ову пресуду сходно чл. 120 Закона о јавном информисању и медијима, и то увод и изреку пресуде без икаквог коментара и без одлагања на поратлу www.informer.rs, и одлучио као у ставу седмом изреке.

Правилно је првостепени суд поступио када је одлучио као у ставовима првом, другом, делу става четвртог, седмом и осмом изреке и за своју одлуку дао потпуне правилне и јасне разлоге које прихвата и другостепени суд и који жалбеним наводима ничим нису доведени у сумњу.

Правилна је одлука садржана у ставу првом изреке побијане пресуде којом је дозвољено субјективно преиначење тужбе од 30.1.02020.године јер је сагласно одредби чл. 128 ст.1 и 2 наведеног закона прописано да ако се после подношења тужбе промени одговорни уредник, а тужилац не преиначи тужбу до закључења главне расправе, суд одбацује тужбу, као и да за преиначење тужбе из става 1. овог члана није потребан пристанак ни првобитно туженог ни новог одговорног уредника.

Неосновани су наводи жалбе тужених којима се указује да пресуда не садржи јасне и разумљиве разлоге о томе шта је у спорном тексту конкретно штетно односно, лезионо способно и увредљиво за личност тужиоца што би оправдавало утврђивање повреде права личности и обавезивање на исплату новчане накнаде. Тужени на којима је био терет доказивања нису доказали истинитост објављених информација које је

тужилац квалификовао као неистините, због чега ове информације имају лезиону способност да повреду достајанство личности. Даље, у конкретном случају предметни текст усмерен је и на вређање и субјективну категоризацију тужиоца, на вређање његовог достојанства, угледа и части, јер је тужилац окарактерисан “несређени ментални склоп и циркусантски карактер”, “дволични и лабилни циркусант”, који је “приредио баханалије усред Београда, на мушкој журци ...”. Оваквим квалификацијама које су лезионог карактера вређа се достојанство тужиоца. Предметни текст представља директу увреду тужиоца јер је приказан у лажном светлу, приписивањем особина и својстава које нема. Дакле, изведеним доказима није потврђена истинитост изнетих информација, због чега, ове информације и по налажењу овог суда, као другостепеног, имају лезиону способност да повреду тужиочево достојанство личности. Такође, објављене информације о тужиоцу не само да су неистините већ су и објективно увредљиве. Обавештавање јавности наведене садржине погодује учвршћивању мишљења средине и приказивању тужиоца у негативном контексту које су такве да код просечног читаоца могу да изазову крајње негативну оцену онога на кога се те информације односе. Анализом изведених доказа, који нису доведени у сумњу наводима тужених, нити било којим другим изведеним доказима, имајући у виду да су информације које су објављене у предметном тексту са једне стране неистините, а са друге недопуштене, правилан је закључак првостепеног суда да у конкретном случају ради о информације којима се вређа част и углед тужиоца.

Неосновани су наводи жалбе тужених којима се указује да спорни текст представља вредности суд чија истинитост не подлеже доказивању и за који се правно не може одговорати. Чланом 4 ст.1 Закона о јавном информисању и медијима прописано је да је јавно информисање слободно и не подлеже цензури. Чланом 5 истог Закона прописано је да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја и средства јавног обавештавања су дужна да то право поштују. Неспорно је право новинара да излажу своје мишљење и дају оцену и критику учинка тужиоца као носиоца јавне власти с обзиром да постоје потребе и интереси за информисање јавности у оквиру нужне контроле свих сегмената власти. Међутим, тај интерес и потреба може се задовољити објављивањем информација које су истините, потпуне и лишене увредљивих коментара. Предметни текст не представља изношење критичког мишљења већ по правилном налажењу првостепеног суда неистините односно недопуштене информације због чега, као такве информације и по налажењу овог суда, као другостепеног, имају лезиону способност да повреду тужиочево достојанство личности. Давање вредносних судова од стране новинара јесте у принципу слободно, али када одређени навод представља вредносни суд мора се имати у виду да ли постоји довољно чињеничних основа за исти, што овде није случај.

Без утицаја на доношење другачије одлуке у овој правној ствари су наводи жалбе тужених којима се указује да је првостепени суд у образложењу пресуде наводећи шта је то штетно за тужиоца навео информације којих нема у тексту објављеног чланка. Овај суд, као другостепени, је имао у виду да је првостепени суд поред свих информација које су објављене у спорном тексту навео и неке које нису наведене у тексту (да је тужилац користољубив, да ради против државе) али је нашао да оне не утиче на законитост и правилност побијане одлуке.

Неосновани су наводи жалбе тужених којима се указује да првостепени суд није ценио да је спорни текст преузет са другог портала. Ово стога што је првостепени суд ценио наводе тужених истакнуте у току првостепеног поступка да је истоветан текст прво објављен на порталу “Телепромтер” и да је као такав само даље преузет и нашао да преношење туђег текста који садржи недопуштене тврдње не чини објављивање текста допуштеним јер је преношење туђе недопуштене тврдње исто што и сопствене недопуштене тврдње. И по мишљењу овог суда, као другостепеног, постоји обавеза новинара да у сваком случају, било да преузима информације, било да их сами објављују провере њихову истинитост, тачност и потпуност.

Неосновани су наводи жалбе тужених којима се указује да пресуда не садржи јасне разлоге да ли тужени поступали с дужном новинарском пажњом или не. Наиме, првостепени суд је дао јасне разлоге из којих налази да тужени нису у конкретном случају поступали с дужном новинарском пажњом.

Без утицаја на другачије доношење одлуке у овој правној ствари су наводи жалбе тужених којима се указује да је тужилац јавна личност, односно политичар. Критика тужиоцевих активности путем медија је дозвољена јер су медији одговорни јавности и као такви дужни да јавност информишу истиним, потпуним и благовременим информацијама о догађајима и личности о којима јавност има оправдан интерес да зна, нарочито када се ради о питањима од јавног значаја. Неспорно да тужилац мора да испољи већи степен толеранције на критике упућене на његов рачун, с обзиром на то да је активни политичар, односно јавна личност, због чега је изложен помном испитивању сваке своје активности од стране новинара и јавности. Међутим то не значи да се могу износити неистините информације које повређују нечију част и углед, као у конкретном случају.

Није основано ни позивање тужених на одлуке Европског суда за људска права. Ово због тога, што су информације које су објављене у спорном тексту усмерене на личност тужиоца, и представљају омаловажавање његове личности. Пресуде Европског суда за људска права на које се тужени позивају, не могу бити од утицаја на доношење одлуке у овој правној ствари, јер се исте односе на личности и догађаје за које постоји оправдан интерес демократске јавности да сазна и коментарише, јер, рецимо: одлука *Obershlick v. Austria*, односи се на чланак-политичку дискусију подносиоца представке, у вези говора који је одржао лидер Аустријске странке слободе (и гувернер Корушке), у којем је величао улогу „генерације војника“ која је учествовала у Другом светском рату, наводећи да су се сви војници, укључујући и оне из немачке војске, борили за мир и слободу и да људи због тога не би требало да праве разлику између „добрих“ и „лоших“ војника те генерације; одлука *De Haes and Gijssels v. Belgium*, односи се на новинаре, подносиоце представке који су у пет чланака критиковали рад судија, везано за бракоразводну парницу, доделе старатељство над децом оцу, кога је супруга поносећи кривичну пријаву оптужила за инцест и злостављање деце; одлука *Jerusalem v. Austrija*, односи се на подносиоца представке која је била члан бечког општинског већаи која је учествовала у дебати која се односила на доделу субвенција од стране општине удружењу које помаже родитељима чија су деца била укључена у секте; одлука *Raturel c. France*, односи се на подносиоца представке који је објавио књигу под насловом „Секте, религије и јавне слободе“; одлука *Feldek v. Slovakia*, односи си се на подносиоца представке који је песник, писац и публициста, који је писао о господину

Душану Слободнику, који је постао министар словачке Републике за културу и образовање, наводећи и да је "његова фашистичка прошлост изашла у јавност"; одлука *Ukrainian Media Group v. Ukraine*, односи се на подносиоца представке, компанију која поседује дневне новине у којима је објављен чланак о Наталији Витренко за који је она тврдила да је био неистинит и наштетио јој је достојанству и угледу као народног посланика.

Правилна је и одлука садржана у ставу седмом изреке побијане пресуде о обавезивању туженог одговорног уредника да пресуду објави сагласно одредби члана 120 Закона о јавном информисању и медијима, о свом трошку, без коментара и без одлагања, с обзиром да је тужиоцу досуђена накнада нематеријалне штете.

Међутим, одлучујући о висини правичне новчане накнаде нематеријалне штете која припада тужиоцу, првостепени суд је погрешно применио материјално право, а на правилну примену материјалног права другостепени суд пази по службеној дужности, на шта се основано указује изјављеном жалбом.

Приликом одмеравања висине накнаде штете, првостепени суд је погрешно применио материјално право из члана 200 Закона о облигационим односима, јер је према мишењу другостепеног суда превисоко одмерена. Ово стога што према овој одредби висину новчане накнаде нематеријалне штете суд утврђује оценом значаја повређеног добра и циља накнаде, пазећи при том да се накнадом не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. Ова новчана накнада је вид грађанско-правне санкције за штету учињену повредом права личности, не представља репарацију већ сатисфакцију, која се постиже и самим сазнањем за пресудом утврђену одговорност штетника и изреченом грађанско-правном санкцијом због повреде Уставом и Законом заштићеног личног права или добра. У том смислу новчана накнада за овај вид штете има превасходно значај моралне сатисфакције, а та сврха по мишљењу Апелационог суда сходно члану 200 ЗОО у вези са чланом 224 ЗПП се постиже износом од 80.000,00 динара, док је у преосталом делу захтев тужиоца у односу на првотуженог неоснован. Такође, другостепени суд сматра да је тужилац могао да тражи од првотуженог да објави његов одговор и деманти, да оспори изнете информације и на тај начин би покушао да умањи штету, а што није учинио. На висину утиче и околност што је тужилац јавна личност и мора да трпи критике и више од других изложеност различитим информацијама и интересовању јавности.

Имајући у виду наведено, овај суд као другостепени сматра да је износ од 80.000,00 динара адекватан претрпљеној нематеријалној штети, док је у преосталом делу за још 120.000,00 динара са каматом неоснован, због чега је одлука у том делу морала бити преиначена одбијањем тужбеног захтева.

Правилна је одлука о трошковима поступка садржана у ставу осмом изреке, јер је донета правилном применом одредаба чланова 153, 154 и 163 ЗПП, уз правилан обрачун извршен у складу са АТ и ТТ (према висини износа који је досуђен тужиоцу), а због делимичног преиначења првостепене пресуде, није било места корекцији трошкова.

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 394 став 1 тачка 4 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке, а на основу одредбе члана 390 ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Председник већа-судија
Владислава Милићевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић